Sortland kommune
Postboks 117
8401 SORTLAND

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
23/2389	28.02.2024	23/9866-9 24/29010	17.04.2024

Fylkeskommunens uttalelse med innsigelse – offentlig ettersyn av detaljregulering for Husvika settefiskanlegg

Nordland fylkeskommune har mottatt forslag til detaljregulering eiendommene 6/13, 6/37, samt deler av 6/8 ved Husvika i Sigerfjord til industriområde og havn til høring og offentlig ettersyn.

Planoppstart ble varslet i mars 2023. Nordland fylkeskommune ga innspill til planarbeidet i brev av 22.5.2023. Det vises til dette.

Hensikten med planen er å legge til rette for etablering av smoltanlegg med tilhørende renseanlegg innenfor en begrensning på ca.15 000 m² BYA for næringsområder. Tiltakshaver er Holmøy Settefisk AS. Planforslaget er utarbeidet av Henning Larsen Arkitekter AS.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, vegloven, naturmangfoldloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse og innsigelse:

Innsigelse
Fylkesråd for næring fattet 18.04.2024 følgende vedtak:

1. Med bakgrunn i vurderingene som framgår av saken, fremmer fylkesråd for næring innsigelse til planforslaget «Detaljregulering for Husvika Settefiskanlegg», jf. plan og bygningsloven § 5-4. Det fremmes innsigelse til følgende punkt:

   a) Manglende kartlegging og vurdering av mulige konsekvenser planen kan ha for Sigerfjorden
   b) Fylkesplan for Nordland (2013-2025), Kap. 8.1 *Mål for arealforvaltning*, og 8.3 *Naturressurser, kulturminner og landskap*, I) Forvaltning med tanke på å sikre god vannkvalitet i sjøer, elver, grunnvann og kystvann, skal ivaretas gjennom ei helhetlig arealplanlegging.

2. Fylkesråden ønsker å tilrettelegge for en god dialog i det videre planarbeidet. Administrasjonen i fylkeskommunen vil ta kontakt med Sortland kommune for avklaring av videre prosess.

Adresse:	Besøksadresse:	Telefon:	Samfunnsutvikling
Postmottak Fylkeshuset 8048 Bodø	Prinsensgate 100 Org.nr.: 964 982 953	E-post: post@nfk.no	**Plan og analyse** Heidi Ramsvik Tlf.: 95166132

Fylkesrådens vurdering

Et av hovedmålene for arealforvaltningen i Nordland i gjeldende Fylkesplan for Nordland 2013-2025 er at den skal være bærekraftig og gi forutsigbare rammer for næringslivet og befolkningen. Ved høring og offentlig ettersyn gjør fylkeskommunen blant annet vurderinger av hvorvidt plandokumentene er egnet som juridiske dokumenter, er tilstrekkelig entydig og avklarende for tillatt arealbruk innenfor planområdet, og om plandokumentene kan utgjøre tilfredsstillende beslutningsgrunnlag for vedtak om arealbruk.

Fylkeskommunen ser et betydelig avvik mellom hva som ble varslet ved oppstart, som i hovedsak lå innenfor rammene av kommuneplanens arealdel, og det planforslaget som nå ligger til høring. Avviket gjelder i hovedsak tiltakets omfang. Det vises i den forbindelse til pbl § 12-3, tredje ledd, som sier at private forslag til detaljreguleringer innholdsmessig må følge opp hovedtrekk og rammer i kommuneplanens arealdel og foreliggende områdereguleringer. Fylkeskommunen la ved oppstart til grunn at planarbeidet ville være i tråd med pbl § 12-3, og at utbyggingen i hovedsak ville håndteres innenfor byggeområde avsatt til næringsbebyggelse i tråd med gjeldende arealdel. Fylkeskommunens innspill i brev av 22.5.2023 var følgelig deretter.

Dersom fylkeskommunen ut fra oppstartsdokumentene hadde oppfattet at man i den grad skulle komme til å gå ut over planrammene, ville fylkeskommunen vært tydeligere på at planarbeidet ville kunne komme i vesentlig strid med regionale interesser, herunder hensyn til vannmiljø.

Vannmiljø

Sortland er en kystkommune hvor havet og vannmiljø er sentralt, både for folk, fiske og havbruk. Fylkeskommunen viste ved oppstart til gjeldende regional vannforvaltningsplan og forskrift om rammer for vannforvaltning som støtte for utredning av vannmiljø i forbindelse med planarbeidet, som også omfatter sjøareal. Fylkeskommunen er derfor tilfreds med at vannmiljø er blant de deltema som er utredet i rapporten utarbeidet av Rambøll, «Kartlegging av marint naturmangfold - Husvika settefiskanlegg», datert juni 2023.

I rapporten påpekes det følgende: «Det er enda ikke bestemt hvor mye masser som skal fylles ut, men planområdet i sjø omfatter foreløpig et areal på ca. 0,7 km²». Ettersom det står presisert at tallet knytter seg til det konkrete planområdet, antar fylkeskommunen at det riktige tallet skal være 0,07 km², som bedre tilsvarer planområdets ca. 70 dekar areal i sjø.

Tiltakets utbredelse i sjøen vil kunne få virkninger også utenfor planområdet. På grunn av uklar informasjon i oppstartsmeldingen, oppfattet ikke fylkeskommunen hvor omfattende tiltaket i sjø kunne bli.

Figur 1 Kartutsnitt. Kilde: Vann-nett

Kartutsnittet over viser Sigerfjorden og er hentet fra nettportalen vann-nett.no. Planområdet er markert med rød ring. Kartutsnittet viser at området ligger på Husvikneset der fjordløpet dreier mot sør, og hvor avstanden over til Åkenes øst for fjorden kun er ca. 480 m. Tiltaket vil kunne føre til at fjordløpet på dette stedet innsnevres med ca. 1/5-del sammenlignet med dagens bredde. Dette er forhold som etter fylkeskommunens vurdering burde vært utredet i forbindelse med samlede konsekvenser av tiltaket, herunder kravet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning, og som sier at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Hvordan innsnevringen vil kunne påvirke Sigerfjorden som økosystem bør derfor utredes slik at mulige konsekvenser, både negative og positive, er kjent som grunnlag for vedtak i plansaken.

Konklusjon

Fylkesrådens vurdering er at planforslaget for detaljregulering av Husvika Settefiskanlegg er mangelfullt utredet i henhold til saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven § 17 og plan- og bygningsloven, samt konsekvensutredningsforskriften og naturmangfoldlovens §§ 8 - 10. Planforslaget er vesentlig mer omfattende enn hva som kom til uttrykk i oppstartsvarselet. Det vurderes at krav til planinitiativet ikke er fulgt etter forskrift om behandling av private forslag til detaljregulering § 1, andre ledd. Det vurderes også at det ikke er tilstrekkelig kartlagt hvordan en utfylling på Husviknest vil kunne påvirke Sigerfjorden som fjordsystem, særlig sør for tiltaket.

Planforslaget er heller ikke vurdert opp mot Kystsoneplan 2023-2035.

På bakgrunn av at det det ikke er sendt ut et nytt oppstartsvarsel som synliggjør større endringer, er fylkeskommunen usikker på om kommunen oppfyller forvaltningslovens krav om at en sak skal være godt nok opplyst slik at parter kan ivareta sine interesser og det før vedtak fattes.

På bakgrunn av denne vurderingen fremmer derfor fylkesråden innsigelse til planforslaget på følgende grunnlag:

a) Manglende kartlegging og vurdering av mulige konsekvenser planen kan ha for Sigerfjorden
b) Fylkesplan for Nordland (2013-2025), kap 8.1 *Mål for arealforvaltning* og kap. 8.3 *Naturressurser, kulturminner og landskap*, I) Forvaltning med tanke på å sikre god vannkvalitet i sjøer, elver, grunnvann og kystvann, skal ivaretas gjennom ei helhetlig arealplanlegging.

Innsigelse er et verktøy fylkesråden kun bruker i de sakene der det vurderes som nødvendig. Dette er fordi planforslaget, dersom det ikke endres, vil kunne gå utover vesentlige regionale interesser. Samt at det i dette tilfellet kan føre til at et eventuelt vedtak av planen blir ugyldig, siden saksbehandlingsreglene ikke er fulgt.

Fylkesrådens forslag til løsning
For at planforslaget ikke skal kunne komme i strid med regionale interesser, samt oppfylle saksbehandlingsreglene etter forvaltningsloven og plan- og bygningsloven, må det gjennomføres kartlegging og vurdering av mulige konsekvenser planen kan ha for Sigerfjorden. Samt vurderes og eventuelt innarbeides avbøtende tiltak som fremgår av kartlegging og vurdering.

Fylkesråden vil fremheve viktigheten av dialog i videre saksprosess, så kommunen og fylkeskommunen kan finne gode løsninger som vil være positivt for nordlandssamfunnet uten å gå på bekostning av regionale interesser.

Øvrige merknader

Akvakultur
Nordland fylkeskommune mottok i november 2022 søknad om tillatelse til akvakultur av settefisk på ny landlokalitet Husvikneset. Dette er samme område som reguleringsplan for Husvika settefiskanlegg gjelder for. Anleggsskissen i søknaden samsvarer med arealet som lå til grunn i oppstartsvarselet for reguleringsplan, men ikke med anleggstegning som er vist i planforslaget som nå er på høring.

Det anbefales å sikre at det ikke vedtas en reguleringsplan som medfører at akvakultursøknaden blir i strid med laksetildelingsforskriften § 8-3. Bokstav d) nr 1. sier at en lokalitet for akvakultur kan klareres dersom det ikke er i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven.

Kulturminner
Fylkeskommunen som kulturmiljømyndighet ser ikke positivt på de store virkningene planforslaget vil ha på landskapet og det tilhørende kulturmiljøet like ved planområdet. Det vurderes likevel ikke til å være i strid med vesentlige regionale og nasjonale kulturmiljøinteresser.

Alle kulturminner er imidlertid ikke kjent. Det er derfor bra at varslingsplikten jf. kulturminneloven § 8, 2 ledd er tatt inn i planbestemmelsene.

Fylkeskommunen stiller spørsmål ved lovligheten knyttet til fjerning av vegetasjon før vedtak av reguleringsplan, og ber kommunen om å avklare dette.

Siden planforslaget omfatter sjøareal, vises det til egen marinarkeologisk uttalelse fra Norges arktiske universitetsmuseum, og forutsetter at denne legges til grunn i saken.

Uttalelsen gjelder ikke samiske kulturminner; det vises til egen uttalelse fra Sametinget.

Digital plandialog

Fylkeskommunen er tilfreds med at planforslaget er publisert i Nordlandsatlas. Planforslag som vises i digitalt innsynsverktøy kan enkelt sammenstilles med andre geografiske data, noe som gir god oversikt over arealforvaltningen og letter medvirkning.

Veiledning

Fylkeskommunen skal i henhold til plan- og bygningsloven § 3-2 bistå og veilede kommunene i deres planoppgaver. Fylkeskommunen viser til planveiledning på nettsiden Veiledning, råd og bistand i plansaker - Nordland fylkeskommune (nfk.no).
Fylkeskommunens saksbehandlere kan kontaktes ved behov.

I tråd med fylkesrådens vedtak vil fylkeskommunen ta kontakt for nærmere dialog om veien videre i plansaken. Det er videre noen uklarheter i plandokumentene som man kan komme tilbake til i et møte med kommunen.

Kontaktinformasjon

Tema	**Navn**	**E-post**
Kulturminner- og kulturmiljø	Stine Grøvdal Melsæther	stigro@nfk.no
	Grethe Kvam Vorvik	grevor@nfk.no
Plan og øvrig	Heidi Ramsvik	heiram@nfk.no
	Lill-Anita Horn	lilhor@nfk.no
Vannmiljø	Linnea Maria Lona Richter	inric@nfk.no

Med vennlig hilsen

Silje Charlotta Wästlund
faggruppeleder plan og analyse

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Kopi til

Norges arktiske universitetsmuseum	Postboks 6050 Langnes	9037	TROMSØ
Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730	KARASJOK